

Klimatutsikter till 2050 och bortom

Markku Rummukainen

Centrum för miljö- och klimatvetenskap (CEC)

Lunds universitet

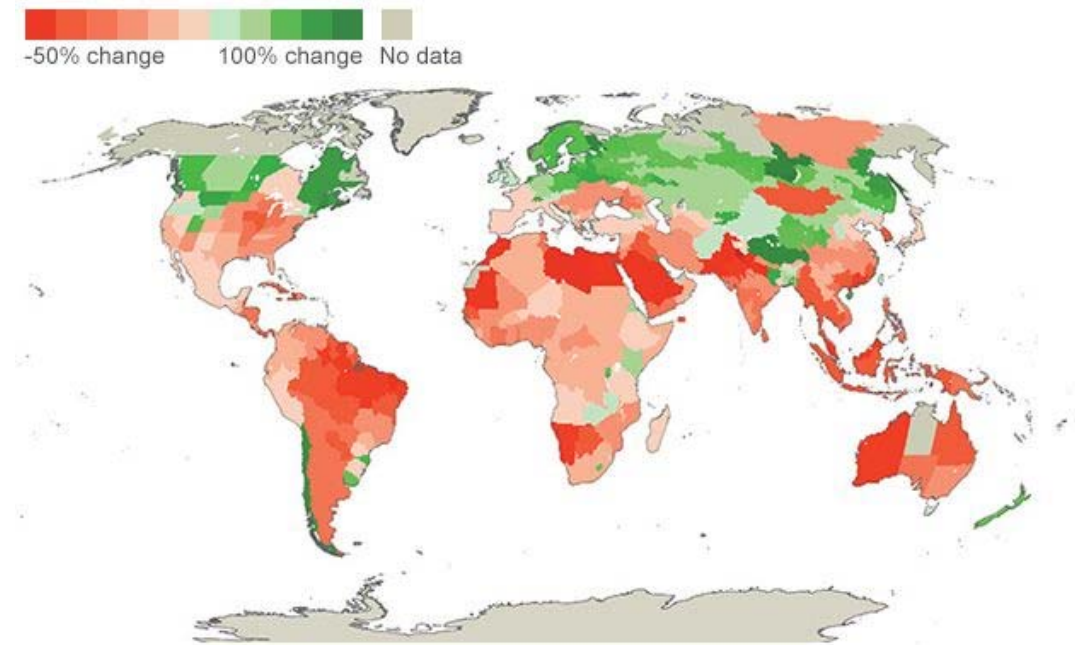

Det ser inte så bra ut

- Vi observerar, lever i och upplever en ökande klimatförändring
- Klimatförändringen har allt fler effekter på människor, arter och ekosystem
- Både anpassning och utsläppsminskning behövs, men det görs för lite
- Lösningar finns

Estimated impact of +3 degrees C change on crop yields by 2050

Source: World resources institute

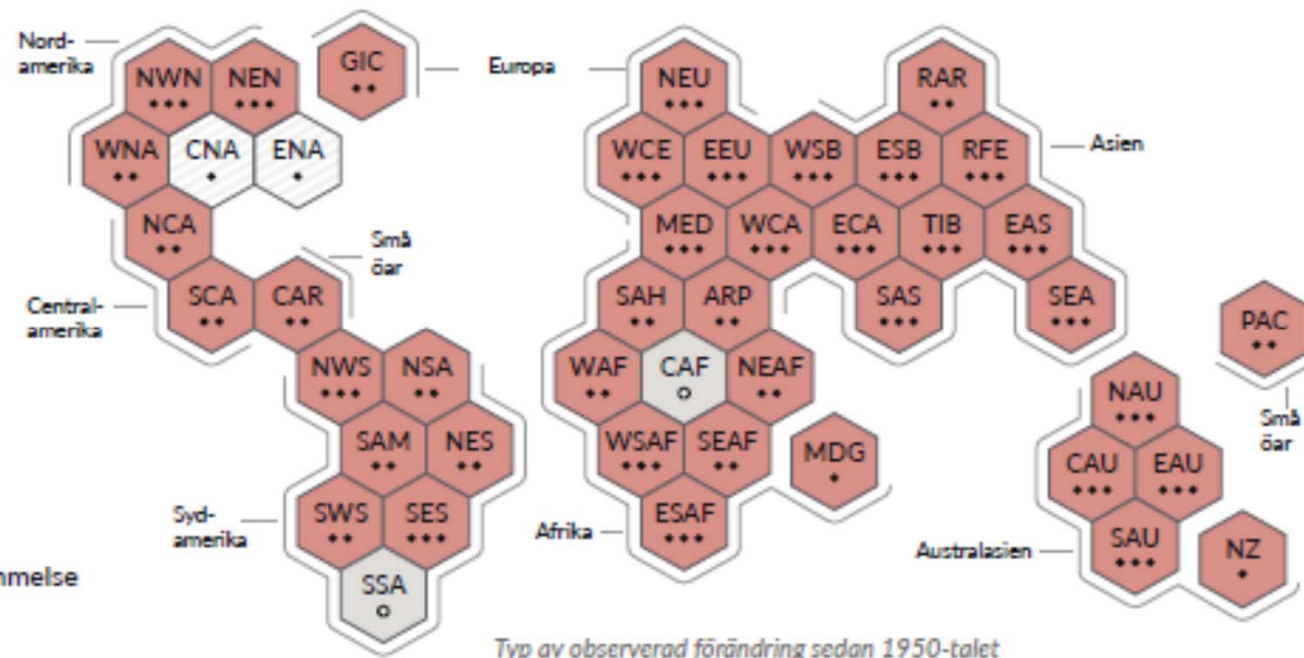
Även extremer har påverkats

Typ av observerad förändring i värmeextremer

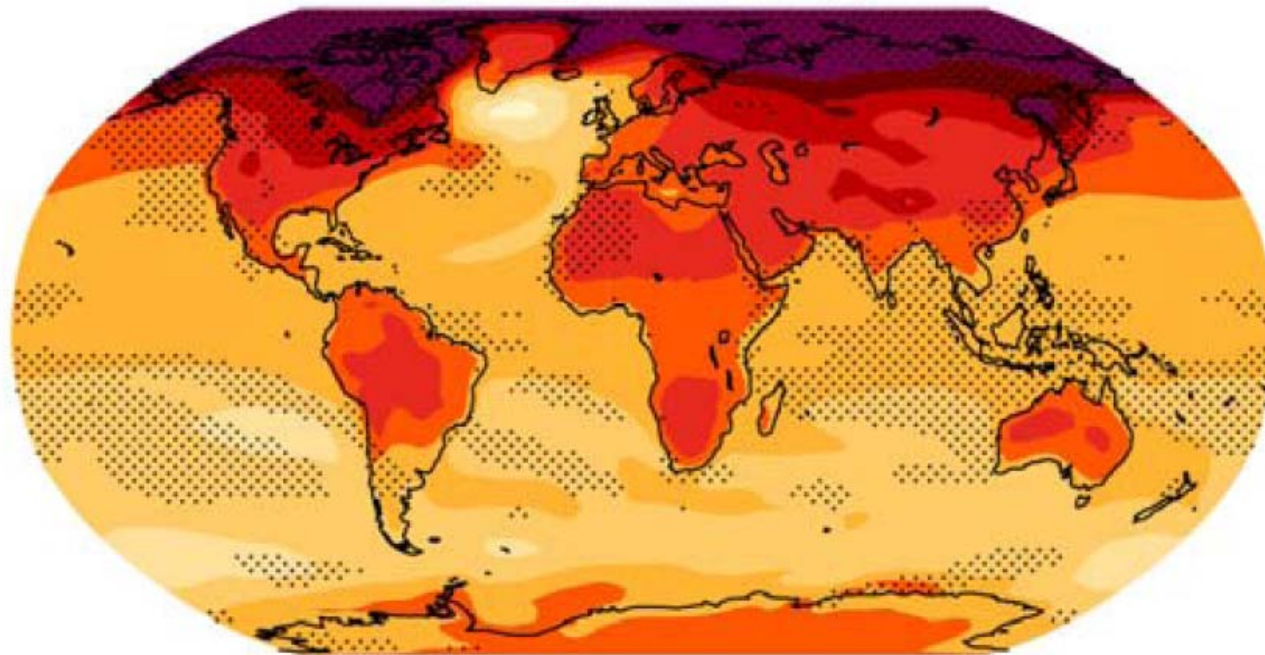
- Ökning (41)
- Minskning (0)
- Låg överensstämmelse gällande typ av förändring (2)
- Begränsat dataunderlag och/eller litteratur (2)

Konfidensnivå för mänsklig påverkan på dessa observerade förändringar

- Hög
- Medelhög
  - Låg - beroende på begränsad överensstämmelse
  - Låg - beroende på begränsad evidens

Uppvärmningen större över land än den globalt i genomsnitt

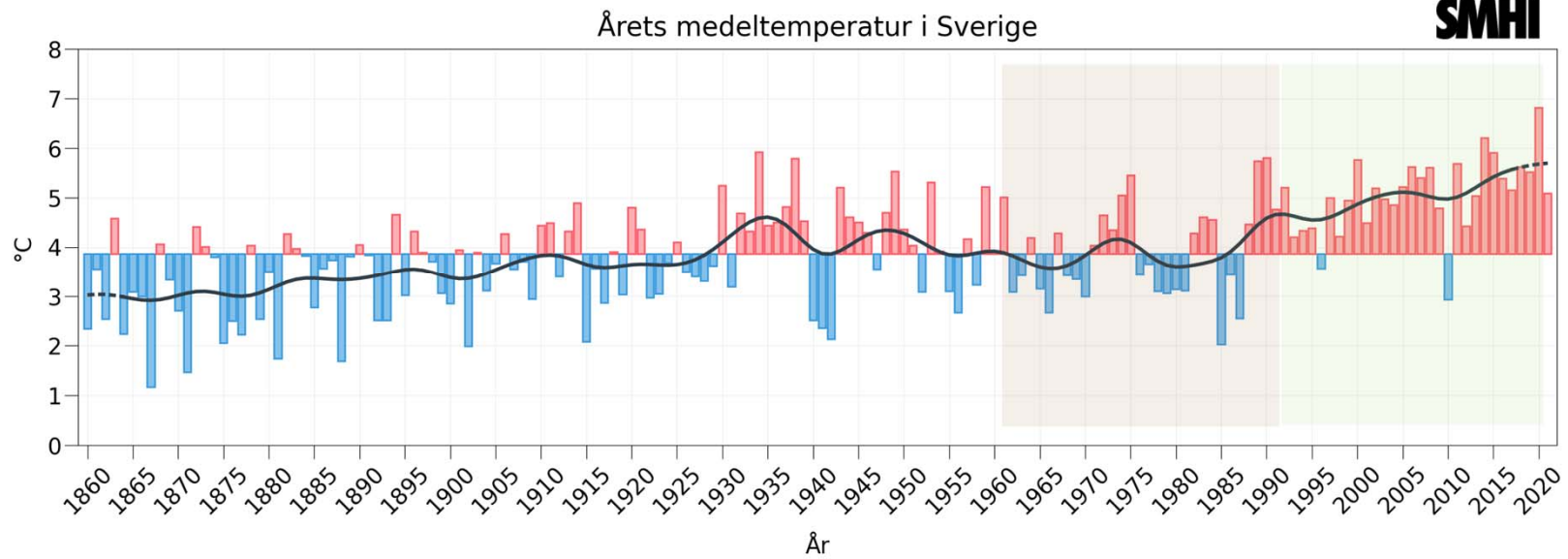

0 0,5 1 1,5 2

Per grad av högre global medeltemperatur

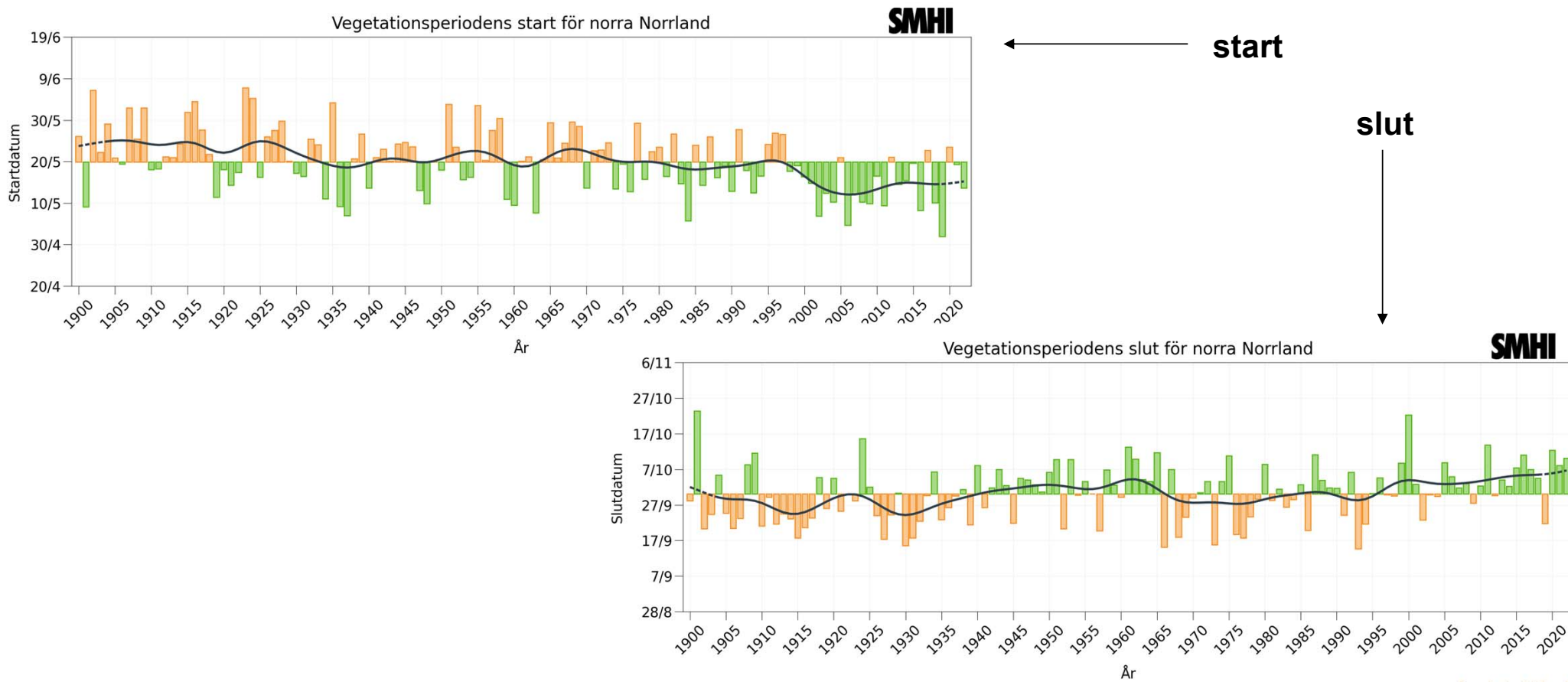
Även här i Sverige

Nästan 2 grader
(globalt cirka 1,1)

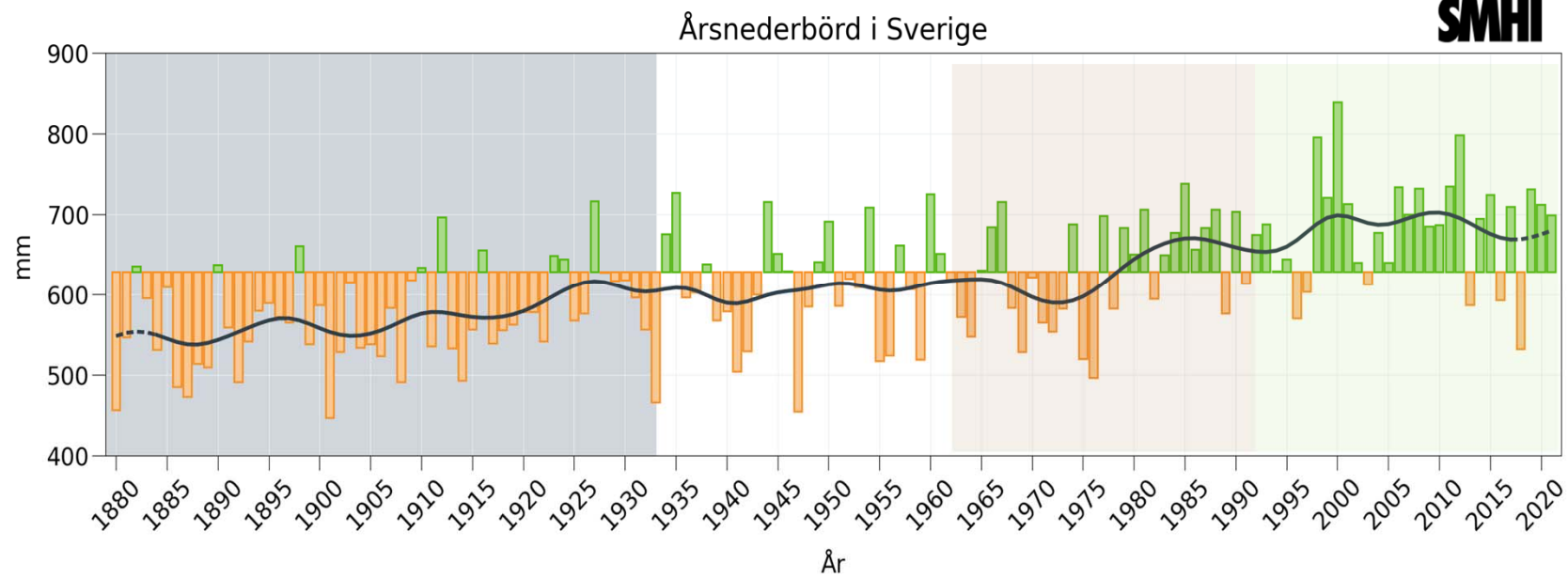

Vegetationsperioden förlängts

Men klimatet förändras även här

Sveriges årsmedelnederbörd

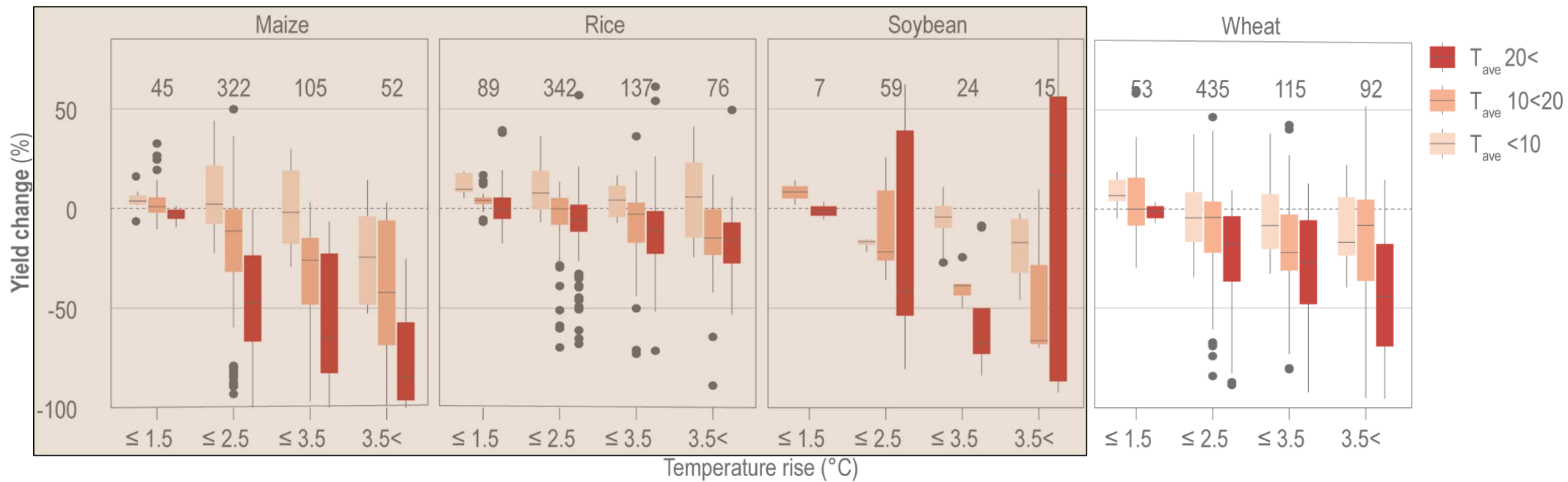
I världen fram till (och bortom) 2050...

- Uppvärmningen fortsätter (Hur mkt?)
- Mer och mindre nederbörd
- Extremer förändras, och "extrema extremer" blir vanligare
- Kombinerade och kaskadeffekter
- Åtgärder och responser
- Samhällsekonomisk utveckling

Klimatförändringens effekter på jordbruket varierar mellan regioner, och beror även på anpassning

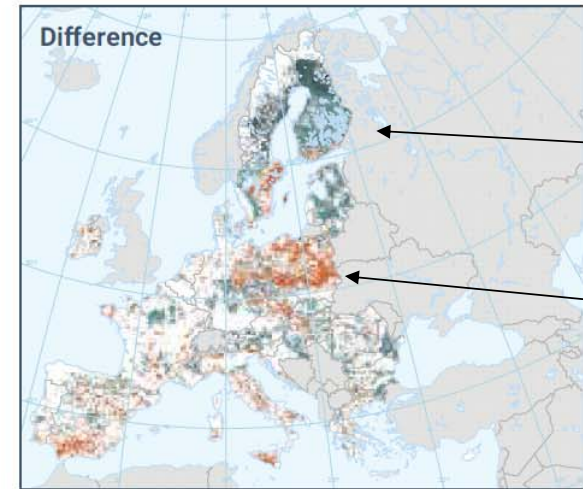
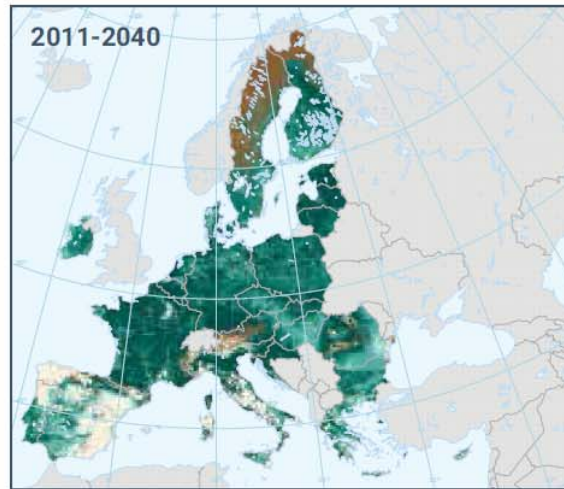
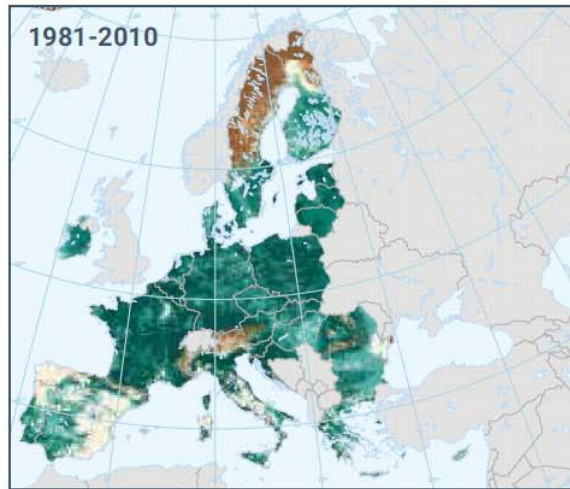

I Sverige fram till (och bortom) 2050...

- Större uppvärmning än globalt i genomsnitt
- Väsentliga förändringar i bl a
  - Längre växtperiod
  - Mer (mindre?) nederbörd. Vattenbalans?
  - Tidigare vårar, kortare vintrar
  - Stigande havsvattenstånd (Södra Sverige)
  - Tidigare brandrisksäsong
  - Risken för större abiotiska och biotiska skador ökar

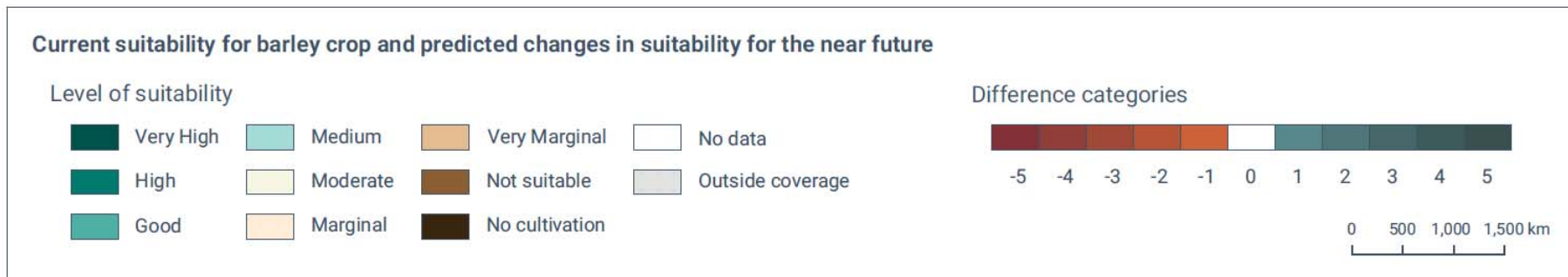
Exempel: förutsättningar för att odla korn

bättre

sämre

Reference data: © EuroGeographics, © FAO (UN), © TurkStat Source: European Commission – Eurostat/GISCO

Hela matsystemet är viktigt

- En betydande del i globala klimatutsläpp, härrör sig från
  - Avskogning
  - Insatsvaror mm
  - Förluster och svinn
  - Matvanor
- Produktion påverkas av klimatförändringen
  - Odlingsförutsättningar
  - Näringsinnehåll
  - (Efterfrågan, vid omställning av matvanor)
- Åtgärder behövs
  - Minska utsläppen, anpassning, socioekonomi

